

ÇİN-AFRİKA İŞ BİRLİĞİ

Tarihsel Arka Plan ve Temel Dinamikler

MÜRSEL BAYRAM

Afrika'da artan Çin nüfuzunu analiz etmeyi amaçlayan bu kitapta öncelikle Çin'in hangi açılarından güçlü, hangi açılarından kırılın bir büyük güç olduğuna degenilmekte ve Çin dış politikasındaki tarihsel devamlılığa atıfla Afrika'daki Çin varlığının teorik olarak yeni-haraççı bir ilişki tarzını yansıtıp yansımadığı sorgulanmaktadır.

Anti-hegemonizm, otoriteryanızm, Tayvan, Hong Kong ve Uygur meseleleri, enerji ve gıda güvenliği ile ekonomik güç asimetrisi üzerinden Çin-Afrika iş birliğinin temel siyasi ve iktisadi dinamikleri detaylandırılmaktadır. Ayrıca, Çin ile rakiplerinin Afrika politikaları mukayese edilmekte ve Pekin Konsensüsü'nün Washington Konsensüsü'ne alternatif olup olamayacağı sorusundan hareketle Afrika'daki Çin algısı değerlendirilmektedir. Son tahlilde, zirve diplomasisi ve ilgili eylem planları üzerinden Çin-Afrika iş birliğinin mahiyeti ortaya konulmaya çalışılmaktadır.

ISBN: 978-605-70819-2-6

 9 78605 081926

Afrika
Vakfı Yayınları .com

ÇİN-AFRİKA İŞ BİRLİĞİ

Afrika
Vakfı Yayınları

MÜRSEL BAYRAM

3

ÇİN-AFRİKA İŞ BİRLİĞİ

Tarihsel Arka Plan
ve Temel Dinamikler

MÜRSEL BAYRAM

Afrika
Vakfı Yayınları

Çin-Afrika İş Birliği

Tarihsel Arka Plan ve Temel Dinamikler

Mürsel Bayram

Afrika Vakfı Yayınları® 3

©2021 Afrika Vakfı İktisadi İşletmesi

Sertifika No: 51996

Hacettepe Mah. Gelin
Sk. No: 8 06230

Altundağ Ankara/Türkiye

+90 (312) 235 05 10

afrikavakfiyayinlari.com
yaynevi@afrikavakfi.org

Birinci Baskı

Kasım 2021
Ankara

Uluslararası İlişkiler -3

ISBN: 978-605-70819-2-6

Karton Kapak

Genel Yayın Yönetmeni

Muhammed Yásır Okumuş

Tashih

Ârif Tapan

Kapak & Mizanpjaj

Hafize Pala

Baskı

Vadi Grafik Ltd. Şti. Sertifika No: 47479

Ivedik Organize Sanayi Bölgesi 1420. Cadde No: 58/1-2-3-4-5 Ostim-Yenimahalle Ankara Türkiye

© Bütün hakları saklıdır.

Afrika Vakfı Yayınları'nın yazılı izni olmaksızın kitabın hiçbir bölümü herhangi bir biçimde (elektronik, mekanik veya başka şekillerde) yeniden basılamaz, çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya kullanılamaz.

ÇİN-AFRİKA İŞ BİRLİĞİ

Tarihsel Arka Plan
ve Temel Dinamikler

MÜRSEL BAYRAM

İÇİNDEKİLER

Önsöz	1
Giriş	3
Gelişmekte Olan Bir Büyük Güç Olarak Çin	13
Çin Dış Politikasının Oluşumu	25
Çin Dış Politikasında Yeni-Haraççılık	57
Çin-Afrika İş Birliğinin Tarihsel Arka Planı	69
Anti-Hegemonist Denge Stratejileri	79
Otoriter Siyasi Yapıların Etkisi	85
Tayvan, Hong Kong ve Uygur Meselelerinin Etkisi	91
Enerji ve Gıda Güvenliği Meselelerinin Etkisi	95
Ekonomik Güç Asimetrisi	99
Afrika'da Çin ve Rakipleri	105
Pekin Konsensüsü ve Afrika	123
Çin-Afrika Zirveleri: Taahhütler ve İcraatler	131
Sonuç	147
Kaynakça	157
Dizin	175

ÖNSÖZ

2000'li yıllarda ivme kazanan Çin-Afrika iş birliği, ya Afrika ülkelerinin Batı'ya bağımlılığını sona erdirecek yeni bir ilişki biçimini ya da daha önce kolonyalist devletlerin Afrika'da uyguladığı yöntemleri tekrarlayan neo-kolonyalist bir ilişki biçimini olarak değerlendirmektedir. Sentezci yaklaşılara göre ise Çin, Afrika'ya hem bir neo-kolonyalizm biçimini hem de yeni bir kalkınma modeli sunmaktadır. Çin neo-kolonyalizminin Batı neo-kolonyalizminden farkı ise Afrika ülkelerine ekonomik büyümeye ve daha iyi bir hayat standartı vadetmesidir.

Batılı büyük güçlerden farklı bir dünya düzeni tasavvur eden Çin, tipki komünizmi ve kapitalizmi kendi şartlarına uyarladığı gibi, Batılı devletlerin tecrübelerini de kendi siyasal-kültürel potasında eriterek uygulayacaktır. Bu doğrultuda Çin'in modern döneme özgü hâkimiyet telakkileri ile tarihsel süreçte Doğu Asya'da uyguladığı haraççı hâkimiyet telakkisini sentezlemesi mümkün değildir. Böylece dünyaya hükmütenin kendine özgü bir yolunu bulacak olan Çin, bunu Afrika'yı da kapsayan daha geniş bir çevrede uygulayabilir. Dolayısıyla Çin'in hâlihazırda Afrika'daki varlığı, Çin devlet kimliğini yansıtan bir uluslararası ilişkiler anlayışının ipuçlarını verecektir.

Afrika'da artan Çin varlığını analiz edecek olan bu çalışma, Ocak 2018'de tamamlayıp kitaplaştırdığım doktora tezinin

güncellenmiş ikinci baskısıdır. İlk baskıdaki kuramsal çerçeve ve Afrika devletlerinin dış politikalarını içeren bölüm bu baskıdan çıkarılmış, doğrudan Çin dış politikası ve Çin-Afrika iş birliği konularına odaklanılmıştır. Eserin şekillenmesine başından itibaren katkıda bulunan saygıdeğer danışmanım Prof. Dr. Hüseyin Emiroğlu'na; tez izleme komitelerinde ve savunma esnasında kıymetli görüşleriyle yön veren Prof. Dr. Nasuh Uslu, Doç. Dr. Murat Gül, Doç. Dr. Celalettin Güngör ve Doç Dr. Arif Bağbaşlıoğlu'na; eserin tasarım ve basımını ilgiyle takip eden Afrika Vakfı Yayınları Genel Yayın Yönetmeni Muhammed Yasir Okumuş'a; son olarak bu süreçteki desteği ve anlayışından ötürü eşim Zelal Begün Bayram'a teşekkürü borç bilirim.

Doç. Dr. Mürsel Bayram

1 Kasım 2021

Ankara

KAYNAKÇA

- Abrams, Dennis, *The Treaty of Nanking*, Chelsea House, New York, 2011.
- Adisu, Kinfu, "The Impact of Chinese Investment in Africa", *International Journal of Business and Management*, Cilt 5, Sayı 9, 2010.
- Africa-BRICS Cooperation: Implications for Growth, Employment and Structural Transformation in Africa*, United Nations Economic Commission for Africa, Addis Ababa, 2013.
- "African Growth and Opportunity Act (AGOA)", Public Law 106–200, 106th Congress, 2000.
- Agreement (with exchange of notes) on trade and intercourse between Tibet Region of China and India. Signed at Peking, on 29 April 1954, *United Nations Treaty Series*, Cilt 299, No. 4307, 1958.
- "Akademisyen Mürsel Bayram, Çin- Afrika ilişkilerini değerlendirdi", *CRI Türk*, 17 Haziran 2020.
- Akulbulut, Gizem & Hümeysa Uğurlu, "Yükselen Güç: Çin Ekonomisi-Dış Ticaretine Genel Bir Bakış", Ed. Bülent Doğru, Çin Ekonomisi: Bir Sosyalist Piyasa Tahilili, Akademisyen, Ankara, 2016.
- Akyol, Taha, "Yalan Söyleden Tarih", *Hürriyet*, 22 Ekim 2016.
- Alao, Abiodun, *Mugabe and the Politics of Security in Zimbabwe*, McGill-Queen's University Press, Montreal, 2012.
- Alden, Chris & Martyn Davies, "A Profile of the Operations of Chinese Multinationals in Africa", *South African Journal of International Affairs*, Cilt 13, Sayı 1, 2006.
- Alden, Chris, "Leveraging the Dragon: toward an Africa that can say no", *Yale Global*, 25 Haziran 2015.
- Alderton, Cecelia, "Early International Trade Relations of China", *The Social Studies*, Cilt 38, Sayı 1, 1947.
- Alessi, Christopher & Beina Xu, "China in Africa", *CFR Backgrounder*, 27 Nisan 2015.
- Alpay, Yalın, "Çin Afrika'da Ne Yapıyor", *Stratejik Araştırmalar Dergisi*, Sayı 14, 2009.
- Amin, Samir, *Liberal Virüs: Sürekli Savaş ve Dünyanın Amerikanlaştırılması*, Mak Yayınları, Ankara, 2004.

- An, Jiang, "Mao Zedong's Three Worlds Theory: Political Considerations and Value for the Times", *Social Sciences in China*, Cilt 34, Sayı 1, 2013.
- Andreyeviç, Degterev D., "?:", (Aziya i Afrika Segodniya), No 2, 2005.
- Anshan, Li, "论中国对非洲政策的调适与转变", 西亞非洲 (*Bati Asya ve Afrika*), No.8, 2006.
- Armaoğlu, Fahir, *19. Yüzyıl Siyasi Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1999.
- Arsenault, Chris, "Chinese firms buy, lease far less African farmland than thought", *Reuters*, 9 Mayıs 2017.
- Arslan, Esat, "Otoriter Kalkınmacılık", *Radikal*, 18 Eylül 2003.
- Ayduk, Hakan, *Dünya Enerji Politikaları ve Rusya, Çin, ABD Rekabeti*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.
- Backhouse, Sir Edmund & John Ottway Percy Bland, *Annals and Memoirs of the Court of Peking*, Houghton Mifflin, Boston, 1914.
- Bahşi, Ahmed, "فصلنامه ژئوپلیتیک, بررسی سیاستهار اهبردها و اهداف چین در قاره افریقا" (*Faslname-i Jeopolitik*), Yıl 10, Sayı 2.
- Bairoch, Paul, "International Industrialization Levels from 1750 to 1980", *Journal of European Economic History*, Cilt 11, Sayı 2, 1982.
- Ban, Cornel & Mark Blyth, "The BRICs and the Washington Consensus: An introduction", *Review of International Political Economy*, Cilt 20, Sayı 2, 2013.
- Banister, Judith, "A Brief History of China's Population", *The Population of Modern China*, Ed. Dudley L. Poston ve David Yaukey, Plenum Press, New York ve Londra, 1992.
- Bayram, Mürsel, "Afrika Genelinde İstisnaî Bir Devlet: Botswana", *Adam Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 4, Sayı 1, 2014.
- Bayram, Mürsel, "Çin'in Darfur Politikası", *Bölgesel Araştırmalar Dergisi*, Cilt 1, Sayı 3, 2017.
- Bayram, Mürsel, "Enerjeopolitik Müdafaleler ve Afrika'daki İç Savaşlar: Nijerya, Angola ve Sudan Örnekleri", *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 7, Sayı 1, 2017.
- Bayram, Mürsel, "Sudan'ın Etnopolitik Sorunlarını Besleyen Faktörlerin Tarihsel Bir Analizi", *Tarabin Peşinde*, Sayı 16, 2016.
- Beckwith, Christopher I., *The Tibetan Empire in Central Asia: A History of the Struggle for Great Power among Tibetans, Turks, Arabs, and Chinese during the Early Middle Ages*, Princeton University Press, Princeton, 1993.
- "Beijing Declaration of the Forum on China-Africa Cooperation", *FOCAC Archives*, 16 Aralık 2016.
- Bennhold, Katrin, "As China Rises, Conflict With West Rises Too", *New York Times*, 27 Ocak 2010.
- Berry, Nicholas, "China is Not an Imperialist Power", *Strategic Review*, Cilt XXIX, Sayı 1, 2001.
- Bertónha, João Fábio, "A China e o Terceiro Mundo: Novos Relacionamentos ou a Volta do Velho Colonialismo?", *Meridiano 47: Boletim de Análise de Conjuntura em Relações Internacionais*, No. 85, 2007.

- Bezat, Jean-Michel, "Areva perd son monopole sur l'uranium du Niger", *Le Monde*, 4 Ağustos 2007.
- "Bid to boost India, Africa trade ties", *The Hindu*, 21 Mayıs 2017.
- Biltekin, Gonca, "Özgün Teori İnsası ve Batı-Dışı Uluslararası İlişkiler Teorileri", *Uluslararası İlişkiler Teorileri*, Ed. Ramazan Gözen, İlerişim Yayınları, İstanbul, 2014.
- Boon, Hoo Tiang & Charles Ardy, "China and Lilliputians: Small States in a Big Power's Evolving Foreign Policy", *Asian Security*, Cilt 13, Sayı 2, 2017.
- Boyraz, Cemil, "Küresel Üretim, Ticaret ve Finans", *Küresel Siyasete Giriş: Uluslararası İlişkilerde Kavramlar, Teoriler, Süreçler*, Ed. Evren Balta, İletişim, İstanbul, 2014.
- Branigan, Tania, "Zheng He: Messenger of Peace or of Power?", *The Guardian*, 25 Temmuz 2010.
- Brautigam, Deborah & Tang Xiaoyang, "African Shenzhen: China's Special Economic Zones in Africa", *Journal of Modern African Studies*, Cilt 49, No 1, 2011.
- Breeze, Victoria & Nathan Moore, "Why African students are ditching the US for China", *CNN*, 30 Haziran 2017.
- Broadman, Harry G., *Africa's Silk Road: China and India's New Economic Frontier*, World Bank, 2007.
- Brzezinski, Zbigniew, *Büyük Stratej Tahtası*, Çev. Ertuğrul Dikbaş ve Ergun Kocabiyık, Sabah Yayınları, İstanbul, 1998.
- Campbell, Alastair, "Defining China's Civilization State: Where Is It Heading", *University of Sydney China Studies Centre Policy Paper Series*, Mayıs 2015.
- Carbone, Maurizio, "The European Union and China's Rise in Africa: Competing Visions, External Coherence and Trilateral Cooperation", *Journal of Contemporary African Studies*, Cilt 29, Sayı 2, 2011.
- Cardenal, Juan Pablo & Heriberto Araújo, *La Silenciosa Conquista de China: Una Investigación por 25 Países para Descubrir cómo La Potencia del Siglo XXI Está Forjando Su Futura Hegemonía*, Crítica, Barcelona, 2012.
- Carpenter, Ted Galen, *America's Coming War with China: A Collision Course over Taiwan*, Palgrave Macmillan, New York, 2005.
- Changsong, Niu, "孔子学院和中国在非洲的语言文化外交", 西亞非洲 (*Bati Asya ve Afrika*), No. 1, 2014.
- Chen, Lisa F. Y., "Africa's Trade with China: Good for Growth?", *Stanford University International Policy Studies*, Haziran 2007.
- Cheng, Joseph Y. S. & Huangao Shi, "China's Africa Policy in the Post Cold War Era", *Journal of Contemporary Asia*, Cilt 39, Sayı 1, 2009.
- Cheng, Joseph Y. S., "Xi Jinping's New Model of Major Power Relationships for Sino-American Relations", *Journal of Comparative Asian Development*, Cilt 15, Sayı 2, 2016.
- "China as Hegemon", *The Economist*, 13 Ocak 2010.
- "China denies being world's No.1 economy", *Xinhua*, 26 Mart 2017.
- "China denies building empire in Africa", *The Guardian*, 12 Ocak 2015.
- "China establishes rival to World Bank", *The Telegraph*, 25 Aralık 2015.
- "China Fortune to Help Build New City in Egypt", Çin Halk Cumhuriyeti Ticaret

- Bakanlığı, 2 Ekim 2016.
- “China resumes ties with São Tomé, which turned away from Taiwan”, *New York Times*, 26 Aralık 2016.
- “China-Africa friendship emerges still stronger from COVID-19 test, says Chinese FM”, *Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China*, 2 Ocak 2021.
- “China-Africa trade approaches \$300 billion in 2015”, *China Daily*, 11 Kasım 2015.
- “Chinese-African Attitudes: Not As Bad As They Say”, *The Economist*, 1 Ekim 2001.
- Chingono, Heather, “Zimbabwe Sanctions: An Analysis of the Lingo Guiding the Perceptions of the Sanctioners and the Sanctionees”, *African Journal of Political Science and International Relations*, Cilt 4, Sayı 2, 2010.
- Choedon, Yeshi, “China's Stance on UN Peacekeeping Operations: Changing Priorities of Foreign Policy”, *China Report*, Cilt 41, Sayı 1, 2005.
- Chunjiang, Fu; Foo Choo Yen, Siew Yaw Hoong, *The Great Explorer Cheng Ho: Ambassador of Peace*, Asiapac, Singapur, 2005, s. 6.
- Clapham, Christopher, *Africa and the International System: The Politics of State Survival*, Cambridge University Press, Cambridge, 1996.
- Clinton, Hillary, “America's Pacific Century”, *Foreign Policy*, 11 Ekim 2011.
- Collins, Robert, *A History of Modern Sudan*, Cambridge University Press, Cambridge, 2008.
- Communiqué of the National Bureau of Statistics of People's Republic of China on Major Figures of the 2010 Population Census, *National Bureau of Statistics of China*, 28 Nisan 2011.
- Copper, John Franklin, *Playing with Fire: The Looming War with China over Taiwan*, Praeger Security International, Westport, 2006.
- Corkin, Lucy, “China's Strategic Infrastructural Investments in Africa”, *China's New Role in Africa and the South: A Search for a New Perspective*, Ed. Dorothy-Grace Guerrero & Firoze Manji, Fahamu Books, Nairobi, 2008.
- Corkin, Lucy, *Uncovering African Agency: Angola's Management of China's Credit Lines* Ashgate, Farnham, 2013.
- Cryer, Robert, “Sudan, Resolution 1593, and International Criminal Justice”, *Leiden Journal of International Law*, Cilt 19, Sayı 1, 2006.
- “Çin, Afrika ülkelerinin borçlarının bir kısmını silme kararı aldı”, *Hürriyet*, 18 Haziran 2020.
- “Çin'den Dünya Bankası'na rakip: Asya Altyapı Yatırım Bankası”, *BBC Türkçe*, 29 Haziran 2015.
- “Çin'in Cibuti'deki askeri üssü ABD'yi tedirgin ediyor”, *Haber Sol*, 20 Mayıs 2020.
- “Çin'in yeni füzesi Pasifik'teki güç dengelerini değiştirecek”, *Hürriyet*, 30 Aralık 2010.
- “Çin'in ilk yerli uçak gemisi suya indirildi”, *NTV Haber*, 26 Nisan 2017.
- Çolakoğlu, Selçuk, “Ejder'in Uzun Yürüyüşü: Çin'in Dönüşüm Hikâyesi”, *Analist*, Yıl 1, Sayı 5, 2011.
- Dahir, Abdi Latif, “Why these African countries are defending China's mass detention of Muslims”, *Quartz Africa*, 16 Temmuz 2019.
- De Beule, Filip & Daniel van den Bulcke, “China's Opening up from Shenzhen to Su-

- dan”, *The New Presence of China in Africa*, Ed. Meine Pieter van Dijk, Amsterdam University Press, Amsterdam, 2009.
- De Grauwe, Paul; Romain Houssa, Giulia Piccillo, “African Trade Dynamics: Is China a Different Trading Partner?”, *Journal of Chinese Economic and Business Studies*, Cilt 10, Sayı 1, 2012.
- Declaration for the Establishment of a New International Economic Order, *United Nations General Assembly Document*, A/RES/S-6/3201, 1 Mayıs 1974.
- “Declaration of the Beijing Summit Of the Forum on China-Africa Cooperation, 15.11.2006”, *FOCAC Archives*, 7 Ekim 2016.
- Dedekoca, Ersin, *Ekonomi-Politik Pencereden ABD-Çin İlişkileri: Eski Dünyaya Yeni Düzen*, Barış Kitap, Ankara, 2011.
- Demirci, Selim, “Japon Dış Politikasında Afrika”, *UGSAM*, 19 Eylül 2012.
- Demirtepe, M. Turgut & Hasan Selim Özertem, “Yükselen Tehdit Algısı Karşısında Çin'in Yumuşak Güç Siyaseti: Politikalar ve Sınırlıllıkları”, *Bılıg*, Sayı 65, 2013.
- DeRouen, Karl R. & Uk Heo, *Civil Wars of the World: Major Conflicts since World War II*, ABC-CLIO, California, 2007.
- “Despite challenges, Africans are optimistic about the future”, *Pew Global*, 8 Kasım 2013.
- Dillon, Michael, *Deng Xiaoping: The Man Who Made Modern China*, I. B. Tauris, Londra ve New York, 2015.
- Dillon, Michael, *Modernleşen Çin'in Tarihi*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2016.
- Doğru, Bülent, “Çin'in Ekonomik Büyüme Reçetesi”, *Çin Ekonomisi: Bir Sosyalist Piyasa Tahlili*, Akademisyen Kitabevi, Ankara, 2016.
- Drummond, Paulo & Estelle Xue Liu, “Africa's Rising Exposure to China: How Large Are Spillovers Through Trade?”, *IMF Working Paper*, WP/13/250, Kasım 2013.
- Dunford, Michael, “Chinese Economic Development and its Social and Institutional Foundations”, *The Geographical Transformation of China*, Ed. Michael Dunford & Weidong Liu, Routledge, New York, 2015.
- “Dünya Afrika'da toprak kiralama açısından”, *African Business Life*, 9 Mayıs 2017.
- Eberhard, Wolfram, *Çin'in Şimal Komşuları*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1942.
- Eisenman, Joshua, “China–Africa Trade Patterns: Causes and Consequences”, *Journal of Contemporary China*, Cilt 21, No 77, 2012.
- Ekrem, Erkin, “2030: ABD Hegemonyasının Çöküşü ve Çin”, *Stratejik Düşünce Enstürü*, Ocak 2013.
- El-Hasnâvî, Hasan, “النّاقصُ الدُّولِيُّ فِي أَفْرِيقِيَا: الْأَهْدَافُ وَالْوَسَائِلُ”, *Estqlal*, 1 Mayıs 2011.
- Eliküçük Yıldırım, Nilgün, “Çin'in Covid-19'la Mücadelesi: Sağlık İpek Yolu ve Küresel Propaganda Savaşları”, *Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt 10, Sayı 1, 2021.
- Elmer, Franziska, “Tibet and Xinjiang: Their Fourfold Value to China”, *Culture Mandala: Bulletin of the Centre for East-West Cultural and Economic Studies*, Cilt 9, Sayı 2, 2011.
- Emiroğlu, Hüseyin, “Change in the Chinese Foreign Policy”, *Journal of Modern Science*, Sayı 1/16, 2013.

- Emiroğlu, Hüseyin, "Uluslararası Siyasal Örgütlenme Modeli Oluşumunun Tarihsel Süreci ve Birleşmiş Milletler Örgütü (1941-1990)", *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, Cilt 2, Sayı 4, 2006.
- Ergenç, Ceren, "Çin'in Yükselişi", *Uluslararası İlişkilere Giriş*, Editör: Şaban Kardaş ve Ali Balıcı, Küre Yayınları, İstanbul, 2014.
- Ermağan, İsmail & Giray Fidan, "Çin'in Afrika Politikası", Ed. İsmail Ermağan, Dünya Siyasetinde Afrika 1, Ankara, Nobel Kitabevi, 2014.
- Eroğlu Sağer, Z. Hale, "Çin ve Osmanlı'da Meşruiyetçi Düşünce ve Milliyetçiliğin Doğuşu: Karşılaştırmalı Bir İnceleme", *Divân İlmî Araştırmalar*, Sayı 20, 2006/1.
- Fairbank, John, "Tributary Trade and China's Relations with the West", *The Far Eastern Quarterly*, Cilt 1, Sayı 2, Şubat 1942.
- Fairbank, John, *The United States and China*, Harvard University Press, Cambridge, 1983.
- Fang, Cai; Wang Dewen, Qu Yue, "Flying Geese within Borders: How China Sustains Its Labor-Intensive Industries?", *Economic Research Journal*, 2009-9.
- Ferhavi, Fuad, *Afrika'da Küresel Rekabet: Mali Krizi*, USAK, 2013.
- Ferhavi, Fuad, *Moritanya: Afrikadaki Yükselen Güçlerin Az Gelişmiş Bölge Devleti ile İlişki Biçimi*, Türkiye ve Çin, USAK, 2013.
- Fırat, Melek, "Hindistan'ın Afrika Politikası", *Ankara Üniversitesi Afrika Çalışmaları Dergisi*, Cilt 2, Sayı 1, 2012.
- Fidan, Giray, Çin Kaynaklarına Göre 16. Yüzyıl Osmanlı-Çin İlişkileri ve Çin'deki Osmanlı Ateşli Silahları, Yayımlanmış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2010.
- Fidan, Giray, Çin'den Görünen Osmanlı: Çinli Düşünür Kang You Wei'in Türk Seyahatnamesi, Yeditepe Yayınları, İstanbul, 2013.
- Filesi, Teobaldo, *China and Africa in the Middle Ages*, Frank Cass, Londra, 1972.
- Fitzpatrick, John, "The Middle Kingdom, the Middle Sea, and the Geographical Pivot of History", *Review: A Journal of the Fernand Braudel Center*, Cilt 15, Sayı 3, 1992.
- Foreso, Cynthia; Wen Jin Yuan, Anton C. Yang, "Africa's Crude Petroleum Exports Declined Due to a Shrinking U.S. Market", *United States International Trade Commission Executive Briefing on Trade*, 2015.
- "Forum on China-Africa Cooperation Beijing Action Plan (2007-2009)", *FOCAC Archives*, 16 Aralık 2016.
- "Forum on China-Africa Cooperation Sharm El Sheikh Action Plan (2010-2012)", *FOCAC Archives*, 16 Aralık 2016.
- "Forum on China-Africa Cooperation-Addis Ababa Action Plan (2004-2006)", *FOCAC Archives*, 6 Ekim 2016.
- Foster, Vivien, *Building Bridges: China's Growing Role as Infrastructure Financier for Sub-Saharan Africa*, World Bank, Washington, 2009.
- Freeman, Chas W., "China's Challenge to American Hegemony", *Middle East Policy Council*, 5 Ekim 2017.
- French, Howard W., *China's Second Continent: How a Million Migrants Are Building a New Empire in Africa*, Alfred A. Knopf, New York, 2014.

- Fung, Courtney J., "What Explains China's Deployment to UN Peacekeeping Operations?", *International Relations of the Asia Pacific*, Cilt 16, Sayı 3, 2016.
- Gagliardone, Ignacio, "China as a Persuader: CCTV Africa's First Steps in the African Mediasphere", *Ecquid Novi: African Journalism Studies*, Cilt 34, Sayı 3, 2013.
- Genç, Mehmet, "Osmanlı İktisadi Dünya Görüşünün İlkeleri", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Dergisi, Cilt 3, Sayı 1, 1989.
- Gilbert, Erik & Jonathan T. Reynolds, *Tarihöncesinden Günüümüze Dünya Tarihinde Afrika*, Çev. Mehmet Dikkaya, Küre Yayınları, İstanbul, 2016.
- Gill, Bates; Chin-Hao Huang, J. Stephen Morrison, "Assessing China's Growing Influence in Africa", *China Security*, Cilt 3, Sayı 3, 2007.
- Ginindza, Mduduzi, "Let's Leave Taiwan", *Times of Swaziland*, 21 Kasım 2013.
- Glaser, Bonnie S. ve Matthew P. Funairole, "5 Common Myths about China's Power", *National Interest*, 21 Mart 2017.
- Goldstein, Andrea; Nicolas Pinaud, Helmut Reisen, Xiaobao Chen, "The Rise of China and India- What's in it for Africa?", *Development Center Studies*, OECD, 2006.
- Goodenough, Patrick, "Mugabe Envisages Alternative World Order Headed by China", *CNS News*, 7 Temmuz 2008.
- Gökten, Kerem, *Çin Yüzyılını Anlamak: Afyon Savaşlarından Bugüne Çin'in Dönüşümü*, Ankara, NotaBene Yayınları, 2012.
- Gumilev, Lev Nikolayeviç, *Hunlar, Selenge*, İstanbul, 2002.
- Güç, Ahmet, "Konfürüüs ve Konfürüüsçülük", *Uludağ Üniversitesi İslahiyat Fakültesi Dergisi*, Cilt 10, Sayı 2, 2001.
- Güneş, Hakan, "Çin Halk Cumhuriyeti Dış Politikası: Dönemler ve Dinamikler", *Dış Politika: Karşılaştırmalı Bir Bakış*, Ed. Faruk Sönmezoglu & Özgün Erler Bayır, Der Yayınları, İstanbul, 2014.
- Güneş, Şahabettin, "Türkiye'de Nüfus Artışının Ekonomik Büyümeyle İlişkisi Üzerine Ekonometrik Bir Analiz", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, Cilt 60, Sayı 3, 2005.
- Güran, Tevfik, *İktisat Tarihi*, Der Yayınları, İstanbul, 2012.
- Hall, Richard Seymour & Hugh Peyman, *The Great Uhuru Railway: China's Showpiece in Africa*, Gollancz, Londra, 1977.
- Hanes, W. Travis & Frank Sanello, *Opium Wars: The Addiction of One Empire and the Corruption of Another*, Sourcebooks, Naperville, 2002.
- Hanusch, Marek, "African Perspectives on China–Africa: Modelling Popular Perceptions and Their Economic and Political Determinants", *Oxford Development Studies*, Cilt 4, Sayı 4, 2012.
- Harris, Stuart, *Çin Dış Politikası*, Çev. Arslan Yavuz Şir, Matbuat Yayınları, İstanbul, 2014.
- Harvey, David, "The New Imperialism: Accumulation by Dispossession", *Socialist Register*, Cilt 40, 2004.
- Haynes, Kyle, "Would China Be a Benign Hegemon?", *The Diplomat*, 2 Haziran 2017.
- Herr, Hansjörg, "Transformationsprozesse und deformierte Finanzmärkte: Die VR China im Vergleich mit mittel- und osteuropäische Transformationsländern", *Osteuropa Wirtschaft*, Cilt 45, Sayı 2, 2000.

- Hoile, David, *Farce Majeure: The Clinton Administration's Sudan Policy 1993–2000*, European Sudanese Public Affairs Council, Londra, 2000.
- Holslag, Jonathan, "China's Diplomatic Manoeuvring on the Darfur Question", *Journal of Contemporary China*, Cilt 17, Sayı 54, 2008.
- "Hong Kong, Africa and the One China policy", *Africa Times*, 6 Ekim 2019.
- "How Are Global Views on China Trending?", *CSIS China Power Project*, 5 Ekim 2017.
- Hsinhua Correspondent, "Soviet Social-Imperialism: The Most Dangerous Source of War", *Peking Review*, Cilt 19, Sayı 5, 1976.
- Hu, Weixing, "Xi Jinping's Big Power Diplomacy and China's Central National Security Commission (CNSC)", *Journal of Contemporary China*, Cilt 25, Sayı 98, 2016.
- Huang, Ray, *China: A Macro History*, M. E. Sharpe, New York ve Londra, 1997.
- Hui, Luo, "文化和权力：文化在中非关系中的作用", 西亞非洲 (*Batı Asya ve Afrika*), No. 1, 2014.
- Hung-Ming, Ku, *Çin Halkının Zihniyeti*, Çev. Hanife Güven, Doğu Batı Yayıncıları, Ankara, 2013.
- Iggulden, Tom, "WTO members agree to lift agricultural subsidies", *ABC*, 19 Aralık 2005.
- "In search of Chinese descendants in Kenya", *China Central Television*, 3 Ağustos 2012.
- İnalcık, Halil, "Osmanlılar'da Saltanat Veraseti Usulü ve Türk Hâkimiyet Telakkisiyle İlgisi", *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Cilt XIV, Sayı 1, Mart 1959.
- "İngiltere ordusu Çin ordusundan daha kuvvetli", *Sputnik News*, 16 Ocak 2014.
- Jackson, Robert H., "Quasi-States, Dual Regimes, and Neoclassical Theory: International Jurisprudence and the Third World", *International Organization*, Cilt 41, Sayı 4, 1987.
- Jacobs, Bert, "A Dragon and a Dove? A Comparative Overview of Chinese and European Trade Relations with Sub-Saharan Africa", *Journal of Current Chinese Affairs*, Cilt 40, Sayı 4, 2011.
- Jacques, Martin, *Çin Hükmetiğinde Dünyayı Neler Bekliyor: Batı Dünyasının Sonu ve Yeni Bir Küresel Düzenin Doğuşu*, Çev. Sami Oğuz, Akılçelen Kitaplar, Ankara, 2016.
- Jevil, David, "China: Superpower of the Future", *The Philadelphia Trumpet*, Cilt 27, Sayı 8, 2016.
- Jianbo, Luo, "负责任的大国：中国的身份和国际责任", 西亞非洲 (*Batı Asya ve Afrika*), No. 5, 2014.
- Jinyuan, Gao, "China and Africa: The Development of Relations over Many Centuries", *African Affairs*, Vol. 83, No. 331, 1984.
- Johnson, Paul, "Colonialism's back and not a moment too soon", *New York Times Magazine*, 18 Nisan 1993.
- Kabaklı, Fuat, "5 soruda Hong Kong'daki protestolar", *Anadolu Ajansı*, 15 Ağustos 2019.
- Kabaklı, Fuat, "Pekin 2018 Çin-Afrika İş Birliği Forumu'na ev sahipliği yapıyor", *Anadolu Ajansı*, 3 Eylül 2018.

- Kaiyuan, Zhang, "The 1911 Revolution and Seize the Hour, Seize the Day", *China's Republican Revolution*, Ed. Shinkichi Etō ve Harold Zvi Schiffrin, University of Tokyo Press, Tokyo, 1994.
- Karaca, Ragıp Kutay, "Çin'in Değişen Enerji Stratejisinin Dış Politikasına Etkileri (1990-2010)", *Uluslararası İlişkiler*, Cilt 9, Sayı 33, 2012.
- Karluk, Ridvan, "Singapur", *Dünya Siyasetinde Doğu Asya*, Ed. İsmail Ermağan, Nobel Akademik, Ankara, 2016.
- Kavas, Ahmet, "Afrika'nın Verimli Arazilerinin Yabancı Yatırımcılara Sahiplenilmesinden Gıda Güvenliği ve Biyoyakıt Faktörünün Önemi", *Adam Akademi*, Cilt 4, Sayı 1, 2014.
- Keay, John, Çin Tarihi, Çev. Neşe Kars Tayanç ve Dinç Tayanç, İnkılâp, İstanbul, 2011.
- Keeling, Michael, *The Mandate of Heaven: the Divine Command and the Natural Order*, T & T Clark, Edinburgh, 1995.
- Kegley, Charles W. ve Eugene R. Wittkopf, *World Politics: Trend and Transformation*, Macmillan, Londra, 1989.
- Kennedy, John James, "Maintaining Popular Support for the Chinese Communist Regime: The Influence of Education and the State-Controlled Media", *Political Studies*, Cilt 57, No 3, 2009.
- Kennedy, Paul, *Büyük Güçlerin Yükseliş ve Çöküşleri: 16. Yüzyıldan Günümüze Ekonomik Değişim ve Askeri Çatışmalar*, Çev. Birtane Karanakçı, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2008.
- Khong, Yuen Foong, "The American Tributary System", *The Chinese Journal of International Politics*, Cilt 6, 2013.
- Kılıç, Fatih, "Küresel İlişkiler Bağlamında Çin'in Afrika'daki Ekonomi Politiği: Nijerya, Angola, Sudan ve Demokratik Kongo Cumhuriyeti Örnekleri", *International Journal of Politics and Security*, Cilt 1, Sayı 1, 2019.
- Kızlak, Kamuran, "Çin'de üç çocuk: Siz yapın, biz bakalım", *Birgün*, 21 Haziran 2021.
- Kissinger, Henry, Çin: Dünden Bugüne Yeni Çin, Çev. Nalân Işık Çeber, Kakanüs Yayıncıları, İstanbul, 2015.
- Kliman, Daniel M., "Is China the Fastest-Rising Power in History?", *Foreign Policy*, 21 Mart 2017.
- Kollmeyer, Christopher, "Explaining Deindustrialization: How Affluence, Productivity Growth, and Globalization Diminish Manufacturing Employment", *American Journal of Sociology*, Cilt 114, Sayı 6, 2009.
- Koşar, Arif, "Çin'in Afrika istilası", *Özgürlik Dünyası*, Sayı 241, Mayıs 2013.
- Köroğlu, Batuhan, "Yükselen Çin'in Ortadoğu Politikaları", *Akademik Perspektif*, 8 Eylül 2014.
- Kuo, Frederick, "What China knows about Africa that the West doesn't", *The National Interest*, 9 Mayıs 2017.
- Kuo, Lily, "China's Model of Economic Development is Becoming More Popular in Africa than America's", *Quartz Africa*, 28 Ekim 2016.
- Kurlantzick, Joshua, "The Belligerents: Meet the Hardliners Who Now Run China's Foreign Policy", *New Republic*, 27 Ocak 2011.
- Kurt, Veysel, "Koronavirüs ve Uluslararası Siyaset: ABD-Çin Soğuk Savaşı Mi?", *SETA*

- Perspektif*, Sayı 274, Nisan 2020.
- Küçük, Yusuf Kenan, "Japonya-Afrika Yedinci Zirvesi (TICAD7): Japon özel sektörünü Afrika'da yatırım yapmaya ikna turu", *Independent Türkçə*, 3 Eylül 2019.
- Küçükaltan, Ensar, Çin'in Afrika'daki Yumuşak Gücü: Kenya, Tanzanya ve Uganda Örnekleri, Orion Kitabevi, Ankara, 2020.
- Küresel Rekabetin Merkezindeki Afrika'da Kalkınma Dinamikleri*, Uluslararası Afrika Konferansı Sonuç Raporu, İstanbul Aydin Üniversitesi Afrika Uygulama ve Araştırma Merkezi, Temmuz 2015.
- Lafarge, François, "La Chine, une puissance Africaine", *Perspectives Chinoises*, Sayı 90, 2005.
- Large, Dan & Shiuh-Shen Chien, "China Rising in Africa: Whither Taiwan?", *Fifth Conference of the European Association of Taiwan Studies*, Charles University, Prag, 2008.
- Latham, Andrew, "The Confucian Continuities of Chinese Geopolitical Discourse", *Macalester International*, Cilt 18, Sayı 27, 2007.
- Layne, Christopher, "The Unipolar Illusion Revisited: The Coming End of the United States' Unipolar Moment", *International Security*, Cilt 31, Sayı 2, Güz 2006, s. 7–41.
- Lbadikho, Mehdi, "The Mauritania/China fisheries deal: My Moroccan viewpoint", *Future Challenges*, 4 Ağustos 2011.
- Lee, Donna, "Global Trade Governance and the Challenges of African Activism in the Doha Development Agenda Negotiations", *Global Society*, Cilt 26, Sayı 1, 2012.
- Lee, Ji-Yong, "A Rising China and Its Economic Implications", *Center for U.S.-Korea Policy Workshop*, Ağustos 2010.
- Lee, Joseph Tse-Hei, "中國的第三世界政策與地緣政治策略", 香港社會科學學報 (*Hong Kong Sosyal Bilimler Dergisi*), No. 36, 2009.
- Lekorwe, Mogopodi; Anyway Chingwete, Mina Okuru, Romaric Samson, "China's growing presence in Africa wins largely positive popular reviews", *Afrobarometer Dispatch*, No. 122, 2016.
- Lewis, Mark Edward, *China's Cosmopolitan Empire: The Tang Dynasty*, Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, 2009.
- Lewis, Mark, "Political History of the Warring States", *The Cambridge History of Ancient China*, Ed. Michael Loewe ve Edward Shaughnessy, Cambridge University Press, 1999.
- Li, Peter; Marjorie H. Li, Steven Mark, *Culture and Politics in China: An Anatomy of Tiananmen Square*, Transaction Publishers, New Brunswick, 1991.
- Li, Xiaobing, *A History of the Modern Chinese Army*, University Press of Kentucky, 2007.
- Li, Xiaojun, "China as a Trading Superpower", *China's Geoeconomic Strategy*, Ed. Nicholas Kitchen, London School of Economics, Londra, 2012.
- "List of Countries by Projected GDP Per Capita", *International Monetary Fund World Economic Outlook 2016*, 2017.
- Lu, Ding, "China's Two Centenary Goals: Progress and Challenges", *EAI Background Brief*, No. 1072, Ekim 2015.
- Lüthi, Lorenz M., *The Sino-Soviet Split: Cold War in the Communist World*, Princeton

- University Press, Princeton, 2008.
- Makeham, John, *China: the World's Oldest Living Civilization Revealed*, Thames and Hudson, Londra, 2008.
- Malthus, Thomas Robert, *An Essay on the Principle of Population as it Affects the Future Improvement of Society*, St. Paul's Church-Yard, Londra, 1798.
- “Mauritania willing to take part in Belt and Road Initiative”, *Xinhua*, 20 Mayıs 2017.
- Meçik, Oytun & Muharrem Afşar, “Ekonomide Sanayisizleşme ve OECD Ülkelerine Etkileri”, *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt 33, Sayı 2, 2015.
- Medeiros, Evan S. & M. Taylor Fravel, “China's New Diplomacy”, *Foreign Affairs*, Cilt 82, Sayı 6, 2003.
- Mhandara, Lawrence; Charity Manyeruke, Eve Nyamba, “Debating China's New Role in Africa's Political Economy”, *African-East Asian Affairs*, Sayı 2, 2013.
- Miles, James A. R., *The Legacy of Tiananmen: China in Disarray*, University of Michigan Press, 1997.
- Minnick, Wendell, “China's One Belt, One Road Strategy”, *Defense News*, 11 Nisan 2015.
- Monaghan, Angela, “China surpasses US as world's largest trading nation”, *The Guardian*, 26 Mart 2017.
- Monson, Jamie, *Africa's Freedom Railway: How a Chinese Development Project Changed Lives and Livelihoods in Tanzania*, Indiana University Press, Bloomington, 2009.
- Morlin-Yron, Sophie, “This is what Africans really think of the Chinese”, *CNN*, 6 Kasım 2016.
- “Morocco must choose between US and EU trade deals”, *Afrol News*, 20 Ocak 2003.
- Motoki, Takahashi, “日本の対アフリカ援助外交の変遷:反応」性と政治的意志の欠如”, *国際問題 (Kokusai Mondai)*, No. 591, Mayıs 2010.
- Mühlhahn, Klaus, *The Limits of Empire: New Perspectives on Imperialism in Modern China*, Lit, Zürih, 2008.
- Nathan Andrew J. ve Bruce Gilley, *China's New Rulers: The Secret Files*, NYREV, New York, 2002.
- “Nation set to be largest economy in 2028”, *China Daily*, 28 Aralık 2020.
- National Security Strategy of the United States of America*, The White House, 2017, s. 2.
- Ndey Haddy Jeng, “Why Has the Westphalia State Failed to Function Effectively in Africa?”, Institute for Cultural Diplomacy, Berlin, 2012.
- “Nigcomsat-1 Program”, *China Great Wall Industry Corporation*, 30.6.2015.
- Nkrumah, Kwame, *Neo-Colonialism: The Last Stage of Imperialism*, International Publishers, New York, 1965.
- Ogunsanwo, Alaba, *China's Policy in Africa, 1958–71*, Cambridge University Press, Cambridge, 1974.
- Okay, Bülent, “Çin Seddi'nin Yapılış Nedeni Hakkında Değişik Bir Görüş”, *Belleteren*, Cilt LVII, Sayı 218, 1993.
- “Orta Amerika'da yeni tehlke Çin istilası”, *Yeni Şafak*, 5 Kasım 2013.
- “37 ülkeden Çin'in Uygur politikasına destek... Listedede Müslüman ülkeler de var”, *Inde-*

- pendent Türkçe*, 14 Temmuz 2019.
- Ovadia, Jesse Salah, "Accumulation with or without Dispossession? A 'Both/And' Approach to China in Africa with Reference to Angola", *Review of African Political Economy*, Cilt 40, Sayı 136, 2013.
- Öğütçü, Mehmet, *Yükselen Asya*, İmge Kitabevi, Ankara, 1998.
- Özçamlı, Mirat, "Sarı Tehlike: Çin ve Yayılma Siyaseti", *Orkun Dergisi*, Sayı 64, 2003.
- Özekmekçi, M. İnanç, "Türkiye'nin Doğu Sınırında Yeni Bir Güç: Çin", *Boğaziçi Üniversitesi-TÜSİAD Dış Politika Forumu*, Mayıs 2013.
- Özkaya, Ömer, "Çin'in Korkusu", *Güneş*, 27 Mart 2016.
- Özsoylu, Ahmet Faruk, *Çin: Bir Devin Uyanışı*, Nobel Kitabevi, Ankara, 2006.
- Page, Jeremy, "China Builds First Overseas Military Outpost", *The Wall Street Journal*, 19 Ağustos 2016.
- Pan, Su-Yan & Joe Tin-Yau Lo, "Re-conceptualizing China's Rise as a Global Power: A Neo-Tributary Perspective", *The Pacific Review*, Cilt 30, Sayı 1, 2017.
- Pape, Robert A., "Soft Balancing against the United States", *International Security*, Cilt 30, Sayı 1, 2005.
- Payne, Richard J. & Cassandra R. Veney, "China's Post-Cold War African Policy", *Asian Survey*, Cilt 38, Sayı 9, Eylül 1998.
- Pekcan, Cemre, "Çin'in Kültürel Diplomasisinin Çin Tehdidi Algısının Kırılmasındaki Önemi", *International Conference on Eurasian Economies 2016*, Kaposvár/Macaristan, 29-31 Ağustos 2016.
- "People and Society, China", *CIA World Factbook*, 28 Mart 2017.
- Perry, Alex, "A Chinese Color War", *Time*, 1 Ağustos 2008.
- Petry, Drew, *Using AFRICOM to Counter China's Aggressive African Policies*, US Air Force Academy Department of Military and Strategic Studies, Colorado, 2011.
- Peyrefitte, Alain, *L'empire immobile ou le choc des mondes*, Librairie Arthéme Fayard, Paris, 1989.
- Phillips, Tom, "China rejects claims it had hand in efforts to oust Robert Mugabe", *The Guardian*, 21 Kasım 2017.
- Phillips, Tom, "Zimbabwe army chief's trip to China last week raises questions on coup", *The Guardian*, 16 Kasım 2017.
- Poh, Angela ve Mingjiang Li, "A China in Transition: The Rhetoric and Substance of Chinese Foreign Policy under Xi Jinping", *Asian Security*, Mart 2017.
- Pollert, Achim; Bernd Kirchner, Javier Morato Polzin, *Wirtschaft von A bis Z: Grundlagenwissen für Schule und Studium, Beruf und Alltag*, Dudenver-lag, Berlin, 2013.
- Pomfret, John, "U.S. sells weapons to Taiwan, angering China", *Washington Post*, 30 Ocak 2010.
- Power, Marcus & Ana C. Alves, *China and Angola: A Marriage of Convenience?*, Fahamu Books, Oxford, 2012.
- Prieur, Laurent, "Mauritanian opposition seethes at China fish deal", *Reuters*, 8 Haziran 2011.
- Psarras, Sophia-Karin, "Han and Xiongnu: A Reexamination of Cultural and Political Relations", *Monumenta Serica*, Cilt 52, 2004.

- Purtaş, Fırat, "Türk Dış Politikasının Yükselen Değeri: Kültürel Diplomasi", *Akademik Bakış*, Cilt 7, Sayı 13, 2013.
- Putz, Catherine, "2020 Edition: Which countries are for or against China's Xinjiang policies?", *The Diplomat*, 9 Ekim 2020.
- Rapoza, Kenneth, "China's Aging Population Becoming More of a Problem", *Forbes*, 31 Mart 2017.
- Rebol, Max, "Why the Beijing Consensus is a Non-Consensus: Implications for Contemporary China-Africa Relations", *Culture Mandala: Bulletin of the Centre for East-West Cultural and Economic Studies*, Cilt 9, Sayı 1, 2010.
- "Research and Development Expenditure % of GDP", *World Bank*, 28 Mart 2016.
- Rich, Timothy S., "Status for Sale: Taiwan and the Competition for Diplomatic Recognition", *Issues & Studies*, Cilt 45, Sayı 4, 2009.
- Rosecrance, Richard, *Action and Reaction in World Politics: International Systems in Perspective*, Little and Brown, Boston, 1963.
- Rossabi, Morris, *A History of China*, Wiley-Blackwell, West Sussex, 2014.
- Rothchild, Donald, "The U.S. Role in Promoting Peaceful African Relations", *Africa in World Politics: Reforming Political Order*, Ed. John W. Harbeson ve Donald Rothchild, Westview Press, Boulder, 2009.
- Roy, Denny, "China's Pitch for a Multipolar World: The New Security Concept", *Asia-Pacific Security Studies*, Cilt 2, Sayı 1, 2013.
- Rupert, Greenbery G., *The Yellow Peril or the Orient vs the Occident as Viewed by Modern Statesmen and Ancient Prophets*, Union Publishing, Choctaw, 1911.
- Russett, Bruce M., *International Regions and the International System: A Study in Political Ecology*, Rand McNally, Chicago, 1967.
- Şağır, Abdurrahim, "Pandemi Sonrası Küresel Siyasetin Geleceğini Çin Nasıl Tartıyor?", *UIK Panorama*, 3 Temmuz 2020.
- Sander, Oral, *Siyasi Tarih: İlk Çağlardan 1918'e*, İmge Kitabevi, Ankara, 2009.
- Sandıklı, Atilla, "Geleceğin Süpergücü Çin", *Bilge Strateji*, Cilt 1, Sayı 1, 2009.
- Sandschneider, Eberhard, *Globale Rivalen: Chinas unheimlicher Aufstieg und Die Ohnmacht des Westens*, Münih, Carl Hanser Verlag, 2007.
- Sato, Makoto, "日本のアフリカ外交—歴史にみるその特質”，成長するアフリカ—日本と中国の視点，アジア経済研究所 (Gelişmekte Olan Ekonomiler Enstitüsü), 2007.
- Scalapino, Robert A., "On the Trail of Chou En-Lai in Africa", *Rand Corporation Research Memorandum*, Unites States Air Force Project, No. 4061, 1964.
- Sceats, Sonya & Shaun Breslin, *China and the International Human Rights System*, Chatham House Royal Institute of International Affairs, Londra, 2012.
- Schmidt, Dirk & Sebastian Heilmann, *Außenpolitik und Außenwirtschaft der Volksrepublik China*, Springer VS, Wiesbaden, 2012.
- Scholvin, Sören & Georg Strüver, "Infrastrukturprojekte in der SADC-Region: die Rolle Chinas", *GIGA Focus Afrika*, No. 2, 2013.
- Segal, Gerald, "China and Africa", *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, Cilt 519, 1992.

- “Senegal picks China over Taiwan”, *BBC*, 26 Ekim 2005.
- Shafaeddin, S. Mehdi, “The Impact of China’s Accession to WTO on the Exports of Developing Countries”, *United Nations Conference on Trade and Development Discussion Paper*, No. 160, Haziran 2002.
- Shinn, David H. & Joshua Eisenman, *China and Africa: A Century of Engagement*, University of Pennsylvania Press, Pennsylvania, 2012.
- Shinn, David H., “China’s Growing Role in Africa: Implications for U.S. Policy”, *Hearing Held by Senate Committee on Foreign Relations Subcommittee on African Affairs*, 2011.
- “SIPRI Military Expenditure Database”, *Stockholm International Peace Research Institute*, 21 Mart 2017.
- Simocatta, Theophylactus, *The History of Theophylact Simocatta: An English Translation with Introduction*, Çev. Michael Whitby ve Mary Whitby, Clarendon Press, Oxford, 1986.
- Simpson, Peter, “China considers Seychelles military base plan”, *The Telegraph*, 13 Aralık 2011.
- Smidt, Wolbert G.C., “A Chinese in the Nubian and Abyssinian Kingdoms (8th Century): The Visit of Du Huan to Molin-guo and Laobosa”, *Chroniques Yéménites*, No. 9, 2001.
- Snow, Philip, “China and Africa: Consensus and Camouflage”, *Chinese Foreign Policy: Theory and Practice*, Ed. Thomas Robinson ve David Shambaugh, Oxford University Press, Oxford, 1995.
- Solomon, Eldra P., *Introduction to Human Anatomy and Physiology*, Elsevier, Missouri, 2016.
- Spillius, Alex, “China to rent five per cent of Ukraine”, *The Telegraph*, 24 Eylül 2013.
- Sümer, Gültekin, “Bölgesel Alt Sistemler Karşısında Demokratik Barış”, *Alternatif Politika*, Cilt 3, Sayı 2, 2011.
- Şensoy, Süleyman, “Bir Kuşak Bir Yol: Çin, Türkiye ve Dünya”, *Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi*, 14 Mayıs 2017.
- Tamames, Ramón, “China en Rápido Crecimiento: Política Económica Exterior y Relaciones con África”, África, la Nueva Frontera China, Ed. Guillermo Martínez & Christopher Burkes, Casa Asia y Casa África, Barcelona, 2010.
- Tamçelik, Soyalp, “Hindistan’ın Afrika Politikası”, *Afrika Politikası: 21. Yüzyılda Güvenlik, Refah ve Demokrasi Arayışı*, Ed. Hasret Çomak, Caner Sancaktar, Huriye Yıldırım Çınar, Beta Yayınları, İstanbul, 2017.
- Taylor, Ian, “China’s Oil Diplomacy in Africa”, *International Affairs*, Cilt 82, No 5, 2006.
- Taylor, Ian, “Las Crecientes Relaciones entre China y África: Deshilando las Implicaciones”, África, la Nueva Frontera China, Ed. Guillermo Martínez ve Christopher Burkes, Casa Asia y Casa África, Barcelona, 2010.
- Taylor, Ian, “The All-Weather Friend: Sino-African Interaction in the Twenty-First Century”, *Africa in International Politics: External Involvement on the Continent*, Ed. Ian Taylor ve Paul Williams, Routledge, Londra ve New York, 2004.
- Tepebaş, Ufuk, *Büyük Güçler ve Afrika: 21. Yüzyılda Çok Boyutlu Afrika Rekabeti*, Tasam

- Yayınları, İstanbul, 2010.
- “The Fifth Ministerial Conference of the Forum on China-Africa Cooperation Beijing Action Plan (2013-2015)”, *FOCAC Archives*, 16 Aralık 2016.
- “The First Confucius Institute in Africa Has Seen over 15,000 Registered Students Since 2005”, *Hanban News*, 13 Ağustos 2019.
- “The Forum on China-Africa Cooperation Johannesburg Action Plan (2016-2018)”, *FOCAC Archives*, 16 Aralık 2016.
- “The Rise of Great Powers and the Lessons of Powerful Nations”, *CCTV*, 6 Ocak 2007.
- Thompson, William R., “The Regional Subsystem: A Conceptual Explication and a Propositional Inventory”, *International Studies Quarterly*, Cilt 17, Sayı 1, Mart 1973.
- Tibor, Rajkai Zsombor, *The Timurid Empire and The Ming China: Theories and Approaches Concerning the Relations of the Two Empires*, Doktori Disszertáció, Eötvös Lorand University, 2007.
- Tiezzi, Shannon, “Report: China's 1 Percent Owns 1/3 of Wealth”, *The Diplomat*, 28 Mart 2017.
- Tomlinson, Simon, “China builds first overseas military base near Ethiopia for ships, helicopters and special forces in quest to become naval superpower”, *The Sun*, 22 Ağustos 2016.
- Tregear, Thomas R., *A Geography of China*, Transaction Publishers, New Brunswick, 2009.
- Tucker, Nancy Bernkopf, *Dangerous Strait: the US-Taiwan-China Crisis*, Columbia University Press, New York, 2005.
- Tull, Denis M., “China's Engagement in Africa: Scope, Significance, and Consequences”, Ed. John W. Harbeson ve Donald Rotchild, *Africa in World Politics: Reforming Political Order*, Westview Press, Boulder, 2009.
- “2015 Business Review XII: ChinaAfrica Trade and Economic Cooperation Starts”, *MOFCOM*, 30 Eylül 2016.
- “Ülke Örnekleri ile Kalkınma ve Sanayileşme Modelleri”, *TMMOB Sanayi Kongresi*, Ankara, 2007.
- Ünay, Sadık & Fazıl Kayıkçı, “Küresel Ekonomi Politik Sistemde BRICS ve Doğu Asya”, *Doğu Asya'nın Politik Ekonomisi: Japonya, Çin ve Güney Kore'de Kalkınma, Siyaset ve Jestrateji*, Ed. Küçük Ali Akkemik & Sadık Ünay, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul, 2015.
- Üngör, Çağdaş, “Çin'de Ulusal Kimliğin Dönüşümü ve Milliyetçilik Söylemi”, *Geleceğin Süper Gücü Çin: Uzakdoğu'daki Entegrasyonlar ve Şangay İşbirliği Örgütü*, Tasam, İstanbul, 2005.
- Ünlü, Barış, “İmparatorluk Fikrinin Gelişimi”, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Cilt 65, Sayı 3, 2010.
- Vakhrushev, Vasilii Vasilevich, *Neocolonialism: Methods and Manoeuvres*, Çev. Katherine Judelson, Progress Publishers, Moskova, 1973.
- Van Beek, Ursula J., “China's Global Policy and Africa: A Few Implications for the Post-Crisis World”, *Politikon*, Cilt 38, Sayı 3, 2011.
- Van Dijk, Meine Pieter, “Objectives of and Instruments for China's New Presence in Africa”, *The New Presence of China in Africa*, Amsterdam University Press, 2009,

- s. 11-12.
- Van Dijk, Meine Pieter, "The Impact of the Chinese in Other African Countries and Sectors", *The New Presence of China in Africa*, Ed. Meine Pieter van Dijk, Amsterdam University Press, 2009.
- Vickers, Brendan, "Africa and the Rising Powers: Bargaining for the Marginalized Many", *International Affairs*, Cilt 89, Sayı 3, 2013.
- Vural, Çağla & Hasan Aydin, "Dolar Diplomasisi ve Borç Tuzağı Diplomasisi: ABD ve Çin Örneklerinin Karşılaştırılması", *Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi*, Cilt 5, Sayı 3, 2019.
- Wade, Abdoulaye, "Time for the West to practise what it preaches", *Financial Times*, 23 Ocak 2008.
- Wade, Geoff, "The Polity of Yelang (夜郎) and the Origins of the Name China", *Sino-Platonic Papers*, No. 188, 2009.
- Waldron, Arthur, *The Great Wall of China: From History to Myth*, University Press, Cambridge, 1990.
- Walt, Vivienne, "China's African Safari", *Fortune*, 7 Şubat 2006.
- Wang, Gabe T., *China and the Taiwan Issue: Impending War at Taiwan Strait*, University Press of America, Lanham, 2006.
- Wei, Shang-Jin, "Foreign Direct Investment in China: Sources and Consequences", *Financial Deregulation and Integration in East Asia*, Cilt 5, Ed. Takatoshi Ito & Anne O. Krueger, University of Chicago Press, 1996.
- Wei, Shang-Jin; Zhuan Xie, Xiaobo Zhang, "From Made in China to Innovated in China: Necessity, Prospect, and Challenges", *National Bureau of Economic Research Working Paper*, No. 22854, Kasım 2016.
- Wenping, He, "The Balancing Act of China's Africa Policy", *China Security*, Cilt 3, Sayı 3, 2007.
- Westcott, Ben ve Steve George, "The Chinese connection to the Zimbabwe coup", *CNN*, 18 Kasım 2017.
- "White Paper on China's African Policy, January 2006", *China Report*, Cilt 43, Sayı 3, 2007.
- Wilensky, Julie, "The Magical *Kunlun* and Devil Slaves: Chinese Perceptions of Dark-Skinned People and Africa before 1500", *Sino-Platonic Papers*, No.122, 2002.
- Womack, Brantly, *China and Vietnam: The Politics of Asymmetry*, Cambridge University Press, Cambridge, 2006.
- Wright, Arthur F., *The Sui Dynasty: the Unification of China*, Alfred A. Knopf, New York, 1978.
- Wu, Jianzhai; Jianhua Zhang, Shengwei Wang, Fantao Kong, "Assessment of Food Security in China: A New Perspective Based on Production-Consumption Coordination", *Sustainability*, Cilt 8, Sayı 183, 2016.
- "Xi'nin Çin-Afrika Olağanüstü Zirve'sindeki konuşması Afrika'da yankı uyandırdı", *CRI Türk*, 20 Haziran 2020.
- Xuetong, Yan, "International Leadership and Norm Evolution", *Chinese Journal of International Politics*, Cilt 4, Sayı 3, 2011.

- Xuetong, Yan, "The Instability of China-US Relations", *The Chinese Journal of International Politics*, Cilt 3, Sayı 3, 2010.
- Xuetong, Yan, "Xun Zi's Thoughts on International Politics and Their Implications", *Chinese Journal of International Politics*, Cilt 2, Sayı 1, 2008.
- Yao, Shujie, "Can China Really Become The Next Superpower?", *China Policy Institute Briefing Series*, No. 21, 2007.
- Yap, Melanie & Dianne Leong Man, *Colour, Confusion and Concessions: The History of the Chinese in South Africa*, Hong Kong University Press, 1996.
- Yazıcı, Nesimi, İlk Türk-İslam Devletleri Tarihi, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Ankara, 1992.
- Youde, Jeremy, "Why Look East? Zimbabwean Foreign Policy and China", *Africa Today*, Cilt 53, Sayı 3, 2007.
- Yu, Jing, "Tibet, Xinjiang, and China's Strong State Complex", *The Diplomat*, 28 Mart 2017.
- Yu-Lan, Fung, Çin Felsefesi Tarihi, Çev. Fuat Aydin, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2009.
- Yule, Henry, *Cathay and the Way Thither Being a Collection of Medieval Notices of China*, Hakluyt Society, Londra, 1915.
- Yun Sun, *Africa in China's Foreign Policy*, John L. Thornton China Center and Africa Growth Initiative, 2014.
- Yurdusev, A. Nuri, "Uluslararası İlişkiler Öncesi", Ed. Atilla Eralp, *Devlet, Sistem ve Kimlik: Uluslararası İlişkilerde Temel Yaklaşımlar*, İletişim Yayıncıları, İstanbul, 2013.
- Yüksel, Aytaç, Çin Halk Cumhuriyeti-Afrika İlişkileri: Sudan Örneği, Harp Akademisi Komutanlığı Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, 2014.
- Yülek, Murat, "Kalkınma Tartışmalarında Japon Modelinin Yükselişi, Düşüşü ve Tekrar Yükselişi", *Doğu Asya'nın Politik Ekonomisi: Japonya, Çin ve Güney Kore'de Kalkınma, Siyaset ve Jestrateji*, Ed. Küçük Ali Akkemik ve Sadık Ünay, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul, 2015.
- Yüzgeç, Taner, "Yeni Sömürgecilik", *Teknik Güç*, Sayı 123, Nisan 2003.
- Zafar, Ali, "The Growing Relationship between China and Sub-Saharan Africa: Macroeconomic, Trade, Investment, and Aid Links", *The World Bank Research Observer*, Cilt 22, Sayı 1, 2007.
- Zakaria, Fareed, *The Post-American World*, W. W. Norton & Company, New York ve Londra, 2008.
- Zhang Chun, "中国在非洲的负责任的大国表现", 西亚非洲 (*Bati Asya ve Afrika*), Sayı 5, 2014.
- Zhang Hongming, "辩证地看待中国在非洲的国际形势: 中国在非洲大国新一轮竞争中的战略举措", 西亚非洲 (*Bati Asya ve Afrika*), Sayı 4, 2014.
- Zhao, Suisheng, "Chinese Foreign Policy as a Rising Power to find its Rightful Place", *Perceptions*, Cilt XVIII, Sayı 1, 2013.
- Zhao, Suisheng, "Core Interests and Great Power Responsibilities: The Evolving Pattern of China's Foreign Policy", *China and the International System: Becoming a World Power*, Ed. Xiaoming Huang ve Robert G. Patman, Routledge, Londra ve New

- York, 2013, s. 32-56.
- Zhao, Suisheng, "The China Model: Can It Replace the Western Model of Modernization?", *Journal of Contemporary China*, Cilt 19, Sayı 65, 2010.
- Zheng, Xiaowei, *The Politics of Rights and the 1911 Revolution in China*, Stanford University Press, Palo Alto, 2017.
- Zheng, Connie & Bai Xuan Wang, "Innovative or Imitative? Technology Firms in China", *Prometheus: Critical Studies in Innovation*, Cilt 30, Sayı 2, 2012.

DİZİN

A

- ABD 4, 5, 7, 11, 13, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 39, 41, 42, 44, 45, 46, 48, 51, 52, 53, 54, 55, 59, 60, 63, 65, 67, 73, 76, 77, 79, 80, 81, 82, 86, 87, 88, 89, 92, 95, 96, 97, 100, 108, 111, 112, 113, 114, 115, 118, 123, 125, 126, 128, 131, 149, 150, 153, 154, 158, 160, 161, 165, 172
Abdoulaye Wade 92, 125, 127, 128
Afganistan 14, 32, 63, 80, 115
AFRICOM 113, 114, 115, 168
Afrika Birliği 7, 89, 137, 138, 140
Afrika Boynuzu 108, 113, 114, 115
Afyon Savasları 39
Ahenkli Dünya 28
Almanya 23, 41, 44, 60, 63, 81, 97, 109, 114
Altyapı 63, 136, 160
Angola 73, 82, 83, 94, 103, 107, 114, 141, 143, 158, 160, 165, 168
Asya Altyapı Yatırım Bankası 63, 160
Asya-Pasifik 44, 52, 54
Avrupa 16, 26, 29, 36, 38, 41, 42, 49, 56, 57, 62, 71, 73, 76, 82, 86, 88, 89, 97, 109, 110, 114, 118, 127
Avrupa Birliği 86, 89, 109, 110

B

- Bağlantısızlar Hareketi 71
Barack Obama 53
Beyaz Adam'ın Yükü 105
Birleşmiş Milletler 4, 10, 22, 23, 53, 76, 85, 87, 94, 97, 116, 132, 134, 140, 162
Borç tuzağı diplomasisi 111

Bölgesel alt-sistem 7

- Brezilya 63, 81, 108, 116
BRICS 54, 104, 116, 118, 124, 125, 157, 171
Büyük güç 10

C

- Camp Lemonnier 24, 114
CCTV 60, 65, 66, 138, 145, 163, 171
Cibuti 24, 63, 114, 119, 153, 160

Ç

- Çad 73, 90, 92, 114, 143
Çin-Afrika İş Birliği Forumu 131, 145, 150, 164
Çin-Afrika ticareti 100, 103
Çin Komünist Partisi 21, 45, 62, 91, 98, 138

D

- Dalai Lama 52
Darfur Sorunu 88
Dekolonizasyon 116
Demokrasi 118, 170
Demokratikleşme 121
Deng Xiaoping 46, 50, 74, 161
Doğu Türkistan 93
Dünya Bankası 4, 16, 63, 87, 106, 123, 137, 144, 154, 160
Dünya Ticaret Örgütü 77, 81, 114, 133

E

Ekvator Ginesi 73, 90, 94
 Enerji V, 95, 98, 121, 158, 165
 Esvatini 93, 151
 Etiyopya 63, 69, 71, 73, 82, 102, 103, 104, 107, 117, 126, 133, 134, 143

F

Fas 86, 94, 114, 126, 152
 Fransa 7, 23, 39, 41, 60, 63, 77, 97, 109, 114, 131, 150

G

Gana 71, 82, 85, 100, 126
 Geleneçcilik 41
 Gök Kubbe 25
 Güney Afrika 63, 66, 71, 82, 85, 86, 104, 114, 116, 126, 138, 143, 150
 Güney-Güney iş birliği 134
 Güney Kore 14, 17, 44, 45, 48, 52, 54, 63, 97, 171, 173

H

Hâkimiyet telakkisi 27
 Halk Kurtuluş Ordusu 21, 50
 Han 19, 20, 27, 30, 31, 32, 34, 36, 168
 Harac sistemi 57, 59
 Hegemon 5, 159, 163
 Hillary Clinton 52
 Hindistan 7, 14, 37, 38, 45, 54, 63, 72, 80, 81, 108, 116, 117, 118, 162, 170
 Hollanda 37, 60, 63, 75, 119
 Hong Kong V, 12, 39, 53, 63, 70, 80, 93, 164, 166, 173
 Hunlar 31, 163

I

IMF 4, 16, 82, 87, 101, 123, 137, 144, 154, 161
 Irak 79, 80, 115

J

İç işlerine karışmama 121
 İmparatorluk 10, 11, 25, 36, 64, 171
 İngiltere 23, 24, 37, 38, 39, 41, 60, 63, 65,

77, 86, 88, 97, 109, 150, 164
 İslâm 33, 34, 173
 İspanya 37, 60, 63, 97

J

Japonya 14, 17, 34, 41, 42, 44, 45, 48, 51, 52, 54, 60, 63, 73, 74, 80, 81, 97, 108, 109, 118, 119, 120, 131, 166, 171, 173
 Jeopolitik 76, 158

K

Kalkınma 48, 54, 56, 98, 100, 120, 132, 135, 137, 140, 166, 171, 173
 Kızıl Deniz 24, 87, 106
 Konfucyüsçülük 20, 27, 163
 Konfucyüs Enstitüleri 64, 66, 136, 145, 154
 Kongo Demokratik Cumhuriyeti 82, 95, 97, 100, 113, 115
 Koronavirüs 16, 55, 165
 Körfez Savaşı 79
 Kredi 121
 Kuşak ve Yol 62, 63, 129, 141
 Kuzey Kore 14, 44, 45

L

Latin Amerika 3, 4, 74, 76, 111

M

Mançu 35, 36
 Mao Zedong 42, 43, 46, 74, 91, 158
 Mençitürizm 57
 Mısır 10, 63, 66, 69, 70, 71, 86, 94, 103, 106, 107, 117, 126, 136, 148
 Milliyetcilik 51, 171
 Modernleşme 47
 Moritanya 114, 129, 130, 162
 Müslüman 20, 33, 34, 94, 108, 167

N

Nijer 73, 82, 92, 114, 126
 Nijerya 49, 66, 73, 95, 103, 104, 106, 107, 114, 117, 126, 141, 143, 158, 165
 Nüfus 15, 163

O

Orta Afrika Cumhuriyeti 92, 94, 103, 117
Ortaklık 61, 110
Osmanlı Devleti 37, 41, 63

P

Pekin Konsensüsü V, 12, 123, 124, 125,
154, 155
Petrol 87
Portekiz 37, 60, 63

Q

Qing hanedanı 40

R

Reform 47
Robert Mugabe 86, 128, 168
Rusya 14, 23, 39, 41, 50, 53, 60, 63, 76,
80, 86, 89, 95, 97, 116, 117, 131,
149, 158

S

Sahel bölgesi 108
Sarı Tehlike 5, 6, 168
Senegal 73, 92, 114, 127, 170
Seyşeller 24, 63, 73, 134
Singapur 17, 34, 47, 48, 52, 63, 160, 165
Soğuk Savaş 3, 11, 12, 43, 49, 71, 72, 76,
109, 113, 148, 149, 150
Somali 69, 70, 94, 108, 113, 148
SSCB 11, 23, 44, 45, 46, 48, 60, 73, 116
Sudan 53, 63, 69, 74, 77, 79, 80, 86, 87, 88,
89, 90, 94, 95, 97, 103, 113, 115,
117, 126, 141, 152, 158, 160, 164,
165, 173

T

Talas Muharebesi 33
Tarım 97, 139
Tayvan V, 9, 12, 20, 23, 43, 45, 46, 51, 52,
53, 89, 91, 92, 93, 130, 134, 151
Tazara Demiryolu 74
TICAD 120
Tiananmen Meydanı 49, 75, 151
Tibet 17, 20, 32, 34, 52, 72, 89, 151, 157,

161, 173

Türkiye 6, 7, 9, 15, 63, 95, 97, 108, 120,
121, 129, 162, 163, 165, 168, 170

U

Ukrayna 97, 98
Uluslararası Ceza Mahkemesi 88
Uygur V, 12, 20, 53, 93, 94, 167

Ü

Üçüncü Dünya 44, 46, 74, 76

V

Vietnam 9, 14, 32, 50, 63, 172

W

Wagner Grubu 117
Washington Konsensüsü 12, 123, 124, 125

X

Xia 26, 58
Xi Jinping 50, 53, 55, 57, 61, 62, 96, 130,
141, 143, 159, 164, 168
Xinhai Devrimi 42

Y

Yatırım 63, 121, 126, 145, 160
Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen 74
Yumuşak dengeleme 81

Z

Zambiya 73, 74, 95, 97, 103, 107, 117, 126,
129, 130, 134, 143, 148
Zheng He 34, 35, 36, 70, 148, 159
Zhou Enlai 46, 47, 71
Zimbabwe 69, 86, 87, 90, 93, 94, 103, 115,
128, 134, 152